

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Győri Ítéltábla a dr. Horváth Gábor ügyvéd által képviselt **felperesnek** az ügyvéd által képviselt **I.r., II.r., III.r.**, dr. Horváth Zoltán ügyvéd által képviselt **IV.r. alperesek** ellen ajándék visszakövetelése, tulajdonjog megállapítása iránti perében a Vas Megyei Bíróság 2010. június 15. napján kelt 18.P.20.569/2009/66. számú közbenső ítélete ellen a II.r. alperes részéről 69. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

r é s z - k ö z b e n s ő í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság rész-közbenső ítéletét részben megváltoztatja, és a felperes és a II.r. alperes élettársi kapcsolata kezdő időpontját 1997. júliusában állapítja meg.

E rész-közbenső ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott rész-közbenső ítéletében megállapította, hogy a felperes és a II.r. alperes 1996. augusztusától 2005. májusáig élettársak voltak.

Ítéletének indokolásában kifejtette, hogy az élettársi kapcsolat megállapíthatóságának Ptk.685/A.§-a által meghatározott konjunktív feltételeinek túlnyomó része megvalósult.

A tartós és szoros érzelmi, valamint szexuális kapcsolat léte a felek között nem volt vitatott, harmadik személyek felé összetartozásukat mindketten minden vonatkozásban vállalták. A felek hagyományos értelemben vett közös háztartást nem vezettek, őket egzisztenciájuk más-más városhoz kötötte, azonban az együttélésre vonatkozó kölcsönös szándék kifejezésre jutott abban, hogy valamennyi szabadidejüket, a meghosszabbított hétvégéket (csütörtök-péntektől vasárnap-hétfőig) együtt töltötték, amelyek során az esedékes háztartási munkákból a felperes is kivette a részét. A felek, beleértve az I.r. alperest is, családként funkcionáltak, az I.r. alperes és a felperes viszonya a szülő-gyermek kapcsolathoz közelített. A felperes és a II.r. alperes között felmerült a gyermekvállalás illetőleg a házasságkötés lehetősége is.

Megállapítható volt a felek közti gazdasági közösség fennállta is. A felek közös céljaik elérése érdekében egymást kölcsönösen támogatták, a közös gazdasági célok elérése érdekében mindketten fáradoztak. A felperes önálló fogászati vállalkozásának beindítása a felek közös munkájának eredménye volt. Ehhez felhasználásra kerültek az akkor még kiskorú I.r. alperes vagyoni eszközei is.

A felek sokrétű gazdasági együttműködésük körében több céget működtettek: a "A" Kft. (létesítő okirata 1997.szeptember 8., tag a felperes)

"B" Betéti Társaság (1998. február 1-től felperes a társaság képviselője)

"C" Kft. (1999.július 26-án alapították, felperes és I.r. alperes $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ arányú tulajdonos)

"D" Kft. (társasági szerződés 2002. február 10.)

"E" Kft. (2000. február 2-án alakult, felperes valamint "F" tagokkal)

A gazdasági együttműködés körében a felek jelentős ingatlan-beruházást hajtottak végre, 2003-2004-ben közel 100 ingatlan megvásárlására került sor. Nagyobb részükben az I.r. alperes tulajdonjoga mellett a felperes és a II.r. alperes haszonélvezeti jogát kötötték ki.

A II.r. alperes a felperes ügyeiben ügyvédként is közreműködött, és tevékenyen részt vett a felperes **helység 1-i** lakáseladásainak illetőleg a szerkezetkész ingatlanok befejezésének munkálataiban is.

Az élettársi kapcsolat fenti ismérveinek megvalósulása mellett az elsőfokú bíróság nem tulajdonított perdöntő jelentőséget annak a ténynek, hogy peres felek külön egzisztenciájukat nem adták fel, illetőleg annak a ténynek sem, hogy felperes a közös életvitel körülményeinek egyes részletkérdéseire nem pontosan emlékezett, illetőleg a II.r. alperes házassági ajánlatát nem fogadta el.

Az élettársi kapcsolat kezdő időpontját az elsőfokú bíróság 1996. augusztusa időpontban állapította meg figyelemmel arra, hogy 1996. július 9-ig a II.r. alperes házastársi életközösségben élt, amelynek fennállta az élettársi életközösség megállapíthatóságát kizárja. A II.r. alperes a megismerkedés időpontját 1997. január 30. napjára tette. Ezzel szemben az elsőfokú bíróság "G" tanúvallomását nyomatékosan figyelembe véve abból indult ki, hogy a felek megismerkedése a felperesnek a "H" Bt-nél - a munkáltatói igazolás szerint 1995. október 1. napjától - 1997. január 31. napjáig - fennálló munkaviszonya ideje alatt történt. Ezt az időpontot erősítette meg "I" vallomása is.

Az élettársi kapcsolat megszakadásának időpontját az elsőfokú bíróság 2005. májusában határozta meg figyelemmel arra, hogy felperes akként nyilatkozott, hogy ekkor adta vissza a lakáskulcsot a II.r. alperesnek, ettől kezdődően jövedelmei kezelését nem bízta a II.r. alperesre és a részére ezt követően átadott pénzüsszegek csak a közös gazdasági társaságok működtetésével függtek össze. Maga is állította, - több tanú vallomásával egyezően -, hogy kapcsolatuk jellege ezen időponttól kezdődően megváltozott.

Az elsőfokú bíróság a tanúvallomások részletes értékelését követően arra az álláspontra helyezkedett, hogy "I" (a felperes nagybátyja), "J" (felperes testvére), "K" (II.r. alperes

testvérének házastársa) és "L" (II.r. alperessel hosszabb ideje üzleti kapcsolatban lévő személy) vallomásai egyértelműen akként értékelhetők, hogy a II.r. alperes és a felperes közti élettársi kapcsolat fennálltát erősítik meg. "L" a felperes és a II.r. alperes közti kapcsolat minősége kérdésében állást foglalni nem tudott, azonban személyes benyomása az volt, hogy az üzleti tárgyalások során a II.r. alperes az azonos érdekű közeli hozzátartozó (élettárs, férj) jogán képviselte a felperest. A II.r. alperes és a felperes kapcsolatát barátinak minősítő "M" tanúvallomását az elsőfokú bíróság úgy értékelte, hogy információi meghatározóan a II.r. alperestől származnak, és az egyes ténykérdések tekintetében nyilatkozata önmagának is ellentmondó volt (pl. női holmik jelenléte a II.r. alperes ingatlanában). "N", a II.r. alperes alkalmazottja, a II.r. alperestől egzisztenciálisan függő személyként nyilatkozott. "O" tanú mint a II.r. alperessel üzleti kapcsolatban álló személy csak közvetett ismeretekkel rendelkezett a felek kapcsolatáról.

A fentieket összegezve jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a felek közti élettársi kapcsolat fennáll, azonban nem a felperes által meghatározott 2007.év vége, hanem 2005. májusi időpontig.

A rész-közbenső ítélet ellen a II.r. alperes élt fellebbezéssel, amelyben annak megváltoztatásával a felperes keresetének elutasítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat és a tényeket nem megfelelően értékelte, a tényállást helytelenül állapította meg, így abból helytelen következtetést vont le.

Kiemelte, hogy az élettársi kapcsolat feltételei közül a közös háztartás fennálltát az elsőfokú bíróság a szükségesnél kevésbé szigorúan vette vizsgálat alá. Állította, hogy a felek kapcsolatuk alatt külön háztartást tartottak fenn, a felperes lakásához kulcsa sem volt. Az életvitelszerűen megvalósított együttélés, a közös életvitel terheinek viselése nem valósult meg. Kiemelte, hogy a felperes több ízben tett pontatlan, illetőleg ellentmondó nyilatkozatokat az együttélés körülményei tekintetében (pl. a pénztárolás helye, az együttélés színhelyeinek pontos címe, a szomszédok neve, a kutyák neve).

A felperes ellentmondó nyilatkozatokat tett a kapcsolat kezdő és végső időpontjai tekintetében is. Ezzel szemben a II.r. alperes a perben következetesen állította, hogy megismerkedésük időpontja 1997. január 30. napja. Álláspontja szerint "G" téves munkáltatói igazolást adott ki, mivel a felperes munkaviszonya nem 1997. január 31-ig, hanem valójában 1998. január 31-ig tartott a "H" Bt.-nél. Ebből az következik, hogy megismerkedésük nem 1996-ban, hanem 1997. évben történt. Ezért tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy 1996. augusztustól életközösségben éltek, ekkor még nem is ismerték egymást. Kérte a Nyugdíjbiztosító Igazgatóság Nyilvántartási Osztályának megkeresését abban a kérdésben, hogy felperes mettől-meddig volt a "H" Bt. alkalmazottja.

Álláspontja szerint a felperes a kapcsolat megszakadása tekintetében is ellentmondó nyilatkozatokat tett.

A II.r. alperes vitatta a gazdasági közösségben való együttélés megvalósulását. Rámutatott, hogy mindegyikük maga viselte önálló háztartásának kiadásait. A feleknek voltak ugyan

közös vállalkozásaik, azonban e körben üzletfelekként korrektül elszámoltak. Gazdasági vállalkozásaikban egyértelmű volt az anyagi elhatárolódás, a befektetett összegek nagyságával arányban álló részesedés illette meg a feleket. Egymás jövedelmi viszonyaira rálátásuk nem volt. Közös pénzzel, közös megtakarítással nem rendelkeztek.

Rámutatott, hogy hiányzott a kapcsolat jövőre irányultsága is, házassági ajánlatait a felperes nem fogadta el.

A fellebbezés kis részben - a élettársi kapcsolat kezdő időpontja tekintetében - alapos.

Az ítéletábra megállapította, hogy az elsőfokú bíróság - a szükséges körben - a bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat a Pp.206.§-ban írtaknak megfelelően, okszerűen értékelve helyes tényállást állapított meg, az ebből levont jogi következtetései az élettársi kapcsolat fennállta és annak megszakadása időpontja tekintetében helytállóak.

A Ptk.685/A.§. szerint az élettársak - ha jogszabály másként nem rendelkezik - két házasságkötés nélkül, közös háztartásban érzelmi és gazdasági közösségben együtt élő személy.

A II.r. alperes az élettársi kapcsolat fennálltának tényét elsősorban annak okán vitatta, hogy a felek nem éltek közös háztartásban, másrészt köztük a gazdasági közösség sem állt fenn.

Egységes azonban a bírói gyakorlat abban, hogy a fogalmi elemek meglétét illetve hiányát nem általánosságban, hanem a felek körülményeire tekintettel kell vizsgálat tárgyává tenni. Ennek során az élettársakkal szemben sem támaszthatók szigorúbb elvárások, mint házastársak esetében. A Legfelsőbb Bíróság több eseti döntésében rámutatott, hogy az élettársi jogviszony megállapításához nem követelhető meg a közös lakásban való együttlakás és az általában szokásos közös háztartás fenntartása sem akkor, ha az önálló lakásra és a valamennyi szokásos háztartási tevékenységre kiterjedő önálló háztartás fenntartására a feleknek a foglalkozásukból illetve az életvitelükből, vagy egyéb körülményeikből adódóan szükségük nincs. (Pf.II.26.189/2001/5.) Abból a tényből kiindulva, hogy a felek foglalkozása, mind az ügyvédi, mind a fogorvosi praxis kialakítása, a klientúra megteremtése, több éves folyamat, indokolt volt a felek azon döntése, hogy más-más városhoz kötődő egzisztenciájukat és ehhez szükséges önálló háztartásukat nem adták fel. Így a peres felek esetében nem cáfolja az élettársi kapcsolat fennálltát az a körülmény, hogy a felperes - munkahelyi elfoglaltsága miatt - a munkanapok nagyobb részét **Helység 1-ben**, az alperes pedig **"Helység"2-ben** töltötte, amellet, hogy a hétvégéket és a rendelkezésükre álló szabadidőt közösen töltötték, az ezen időszak alatt felmerülő háztartási teendőket közösen végezték.

A szoros érzelmi kapcsolat a felek között nem vitásan fennállt, a II.r. alperes ezt szerette volna „minőségileg” magasabb szintre fejleszteni; házasságkötési szándékával azonban a felperes nem értett egyet.

A gazdasági közösség mint fogalmi elem körében a felek közös célok érdekében való együttműködésének és az általuk szerzett jövedelmek közös célra történő felhasználásának van jelentősége. A gazdasági közösség fennállta akkor állapítható meg, ha a felek szándéka közös közreműködéssel közös vagyon megszerzésére irányul és ennek érdekében egymást támogatva együttesen járnak el. (Pfv.II.20.697/2010/9.)

Jelen esetben az egymással szoros érzelmi kapcsolatban lévő peres felek gazdasági társaságok láncolatát hozták létre. Részben a társaságokon keresztül a II.r. alperes tevékenyen részt vett abban, hogy a felperes önálló fogorvosi praxisa kiépüljön. Másrészt a felperes - anyagiakra kiterjedően is - támogatta a II.r. alperes szőlészeti-borászati vertikum létrehozására irányuló terveit. E kapcsolat meghaladta az egyszerű üzlettársi (tagsági) kapcsolat határait, a nem vitás peradatok szerint a felek közös céljaik elérése érdekében egymást kölcsönösen támogatták. A II.r. alperes - az általa állítottakkal szemben - nem igazolta a közös társaságok haszna és vesztesége körében az éves szinten történő rendszeres elszámolás megtörténtét. A fentiekre tekintettel az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg a peres felek közti gazdasági együttműködésre is kiterjedő élettársi kapcsolat fennálltát. Nem zárja ki a felek közötti élettársi kapcsolat tényét az sem, hogy a felperes ennyi idő távlatából nem, vagy pontatlanul emlékezett az együttélés egyes részletkörülményeire.

Tévedett azonban az elsőfokú bíróság az élettársi kapcsolat kezdő időpontjának meghatározásában. A másodfokú eljárásban beszerzett hatósági igazolás és a felperes volt munkáltatójának (helyesbített) igazolása alátámasztotta a II.r. alperes azon állítását, hogy a felek 1996. augusztustól még nem élhettek élettársi kapcsolatban.

Az élettársi kapcsolat kezdete és megszakadásának időpontja tekintetében az ítélet tábla - figyelemmel a jogviszony bensőséges természetére - elsődlegesen a felek nyilatkozatait vette alapul. A II.r. alperes a per folyamán következetesen állította, hogy megismerkedésük időpontja 1997. január 30. napja volt. A felperes meg nem cáfolta előadása szerint kapcsolatuk ideje alatt ezt a napot minden évben megünnepelték. Állította azt is, hogy a felperes ekkor a "H" Bt. alkalmazásában állt. A felperes a II.r. alperessel való „januári” megismerkedést elfogadta, azonban azt 1996. évre tette. Úgy nyilatkozott, hogy érzelmi kapcsolatuk a megismerkedést követő több hónap elteltével mélyült élettársi kapcsolattá. A felperes ugyan a megismerkedésre többféle időpontot határozott meg, azonban azt következetesen állította, hogy megismerkedésük idején a "H" Bt.-nél dolgozott. Ezt a tényt "G" tanú is megerősítette. "G" a másodfokú eljárásban - korábbi téves adatszolgáltatását korrigálva - úgy nyilatkozott, hogy 1996. október 1-jétől dolgozott a felperes helyettesítő fogorvosként a Dr. "H" Bt.-nél. Munkaviszonyban azonban 1997. január 1-től 1998. január 31. napjáig állt. Ezt az adatot a fellebbezési eljárásban beszerzett, a Megyei Kormányhivatal Nyugdíjbiztosítási Igazgatósága 2011. április 6-án kelt tájékoztatása is megerősítette. Mivel mindkét fél úgy nyilatkozott, hogy megismerkedésük „januárra” tehető, továbbá megismerkedésük idején a felperes a "H" Bt.-nél dolgozott, így ebből következően a felek megismerkedése is csak 1997. január 30. napjára tehető.

Nem helytálló tehát az elsőfokú közbenső ítélet azon megállapítása, hogy a felperes és a II.r. alperes élettársi kapcsolata 1996. augusztusától állt fenn.

A II.r. alperesnek a fellebbezési eljárásban tett előadása szerint 1997. szeptember 8-án megalakult "A" Kft-nek a felperes már kezdettől fogva tagja volt. Társasági tagságára azért került sor, hogy a II.r. alperes akkor folyamatban lévő bontóperében a volt házastársa által támasztott vagyoni igényeket „kiküszöböljék”. 1998. február 1. napjától kezdődően pedig - a felek között - több gazdasági társaság közös alapítására is sor került. 1998-tól kezdve a II.r. alperes maga is a felek kapcsolatát „intenzívnek” értékelte. Figyelembe véve, hogy a felek megismerkedése 1997. január 30. napjára tehető, 1997. szeptemberében pedig a felperes már a II.r. alperes második házasságából eredő magánéleti konfliktusának tevékeny rendezésében működött közre, illetve 1998-tól pedig közös gazdasági társaságokat alapítottak, így az élettársi kapcsolat kialakulására a két időpont között kerülhetett sor. Ennek időpontját az ítélet tábla - a felek nyilatkozata, s a másodfokú eljárásban beszerzett okirati bizonyítékok alapján - 1997. júliusában határozta meg.

Helytállóan mérlegelte az elsőfokú bíróság az élettársi kapcsolat megszakadásának időpontját. Maga a felperes is akként nyilatkozott, hogy 2005. májustól kezdődően a pénzkezelés módja megváltozott, illetőleg hogy a II.r. alperesnek az ingatlan kulcsát visszaadta, a korábban több évig jellemző közös ingatlanvásárlásokra ezt az időpontot követően már nem került sor.

A fentiekre tekintettel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság rész-közbenső ítéletét a Pp.253.§.(2) bekezdése alapján részben megváltoztatta.

Győr, 2011. évi május hó 4. napján

Dr. Szalai György sk.
a tanács elnöke

Dr.Menyhárdné
dr. Sarmon Hedvig sk.
előadó bíró

Dr.Ferenczy Tamás sk.
bíró